

SPARSE

Profesionalaus scenos meno sklaidos tinklas Lietuvos regionuose

Praktinis vadovas, kaip organizuoti, pristatyti ir viešinti
profesionalaus meno sklaidą regionuose

Žodynėlis

Kuratorius – profesionalus tinklo vadybininkas, rengiantis profesionalaus meno sklaidos regionuose programą, koordinuojantis bendradarbiavimą tarp vietos koordinatorių ir menininkų, organizuojantis bendrąją reklamą ir logistiką, ieškantis finansavimo projektui.

Menininkas(i) – po šia sąvoka įvardijami ir pavieniai kūrėjai, ir meno trupės.

Pasirodymas – spektaklis, koncertas, šokio ar cirko projektas.

Programa – profesionalaus meno pasirodymų regionuose suvestinė, iš kurios vietos koordinatoriai renka savo bendruomenėms.

Tinklas – Profesionalaus scenos meno sklaidos Lietuvos regionuose tinklas.

Vietos koordinatorius – iš pačios bendruomenės pasitelktas vietos gyventojas, kuris, bendradarbiaudamas su kuratoriais, tiesiogiai dalyvauja scenos menų projektų atrankoje, rūpinasi erdvėmis jų pristatymui, koordinuoja viešinimą ir žiūrovų pritraukimą.

SUPPORTING AND PROMOTING ARTS IN RURAL SETTLEMENTS IN EUROPE (SPARSE) arba Menų parama ir sklaida Europos regioninėse vietovėse

Asociacija „Menininkų grupė Žuvies akis“ pastaraisiais metais aktyviai įsijungė į profesionalaus meno sklaidos projektus Vakarų Lietuvos regione. Kartu su užsienio partneriais vykdyti ir/ar tebevykdomi net keli tarptautiniai projektai sudarė prielaidas pažinti įvairias metodikas kultūrinei veiklai ir jos sklaidai regionuose. Puikūs projektų rezultatai ir skirtingos prieigos paskatino kurti Profesionalaus scenos meno sklaidos Lietuvos regionuose tinklą, kuris leistų apjungti keletą praktikų į bendrą visumą ir toliau plėtoti įgytas žinias ir įgūdžius. Tinklo geografinė erdvė – miesteliai ar kaimiškos gyvenvietės, turintys mažiau nei 3000 gyventojų. Šiai dienai prie tinklo yra prisijungusios 18 bendruomenių iš įvairių Lietuvos regionų. Vėliau ketiname tinklą plėsti, įtraukiant vis naujas gyvenvietes.

2018-2021 m. Vakarų Lietuvoje ir projekto partnerių šalyse (Estijoje, Italijoje, Rumunijoje) sėkmingai įgyvendintas projektas „Supporting and Promoting Arts in Rural Settlements in Europe (SPARSE)“ arba „Menų parama ir sklaida Europos regioninėse vietovėse“. Projekto idėja – profesionalių scenos menų trupių spektaklius pristatyti „in situ“ (arba vietos aplinkoje) vietos bendruomenėms.

2015 m. „Arts Council England“ paskelbė „Kaimiškų vietovių tyrimo duomenų analizę“, kurios viena iš pagrindinių išvadų buvo ta, kad nors Anglijos kaimiškų vietovių gyventojai sudaro 18 % visų šalies gyventojų, juos pasiekia tik 12 % visų profesionalaus scenos meno sklaidos projektų. Vadinas, kaimo vietovėse gyvenantys neturi tokių pačių galimybių susipažinti su profesionaliu menu, kaip jų bendraamžiai iš miestų. Tai liudija ir jau keletą dešimtmečių Skandinavijos šalyse sėkmingai veikiančios scenos menų sklaidos regionuose programos. Tą pačią situaciją savo šalyse konstatuoja ir šio projekto partneriai, kas ir paskatino juos perimti gerąją JK ir Šiaurės šalių patirtį ir pritaikyti ją savo šalyse.

Kūrybiškumo skatinimas ir kultūros sklaida regionuose yra ir viena iš Lietuvos kultūros politikos krypčių. Vertinant kultūrą, kaip visuomenės savivokos ir saviraiškos dėmenį, kuriantį pridėtinę vertę įvairiose visuomenės gyvenimo srityse, vienas svarbiausių siekių šiame kontekste turėtų būti glaudesnė regiono kultūros ir kūrybos sektorių sąveika su vietos bendruomenėmis, švietimu, turizmo ir verslo sektoriais. Šia pozicija vadovavosi ir projekto SPARSE rengėjai, tikintys, kad apjungus kultūros profesionalus ir bendruomenę į vieningą veiklos ir patirties keitimosi tinklą, būtų sudarytos prielaidos kūrybiniam aktyvumui regionuose skatinti, o per tai ir naujiems socialiniams ryšiams bendruomenėse plėtoti.

Lietuvoje projektas SPARSE įgyvendintas su šiomis vietos koordinatorėmis ir bendruomenėmis: Virgina Asnauskienė (Dreverna), Violeta Astrauskienė (Švėkšna), Eglė Baltranaitė (Neringa), Nijolė Dovidauskienė (Rietavas), Aida Mikutienė (Laukžemė).

„Labai džiaugiuosi, kad esu pakviesta į šį projektą, kad turiu galimybę tobulėti kartu su savo bendruomene.“ Violeta Astrauskienė, Švėkšnos koordinatorė.

„Rodydami spektaklius turime galimybę suvienyti bendruomenę. Tai tikrai vertas dėmesio projektas, kuomet, per profesionalų teatrą, galime bendrauti su žmonėmis.“ Nijolė Dovidauskienė, Rietavo koordinatorė.

KAS YRA PROFESIONALAUS MENO SKLAIDA REGIONUOSE?

Profesionalaus meno sklaida regionuose, tai – įvairių profesionalaus scenos meno formų pasirodymai regionų gyvenvietėse ar kaimiškose vietovėse, turinčiose mažiau nei 3000 gyventojų.

Spektaklio, koncerto, šokio ar cirko projekto, performanso pristatymas su šiuolaikiniu scenos menu nesusipažinusiai auditorijai bendruomeninėje erdvėje, dažnai neturinčioje reikiamo dydžio salės, profesionalių darbuotojų, būtinų techninių priemonių, labai skiriasi nuo tradicinio gastrolių teatruose ar meno centruose modelio.

Svarbiausiu meno sklaidos regioninėse vietovėse pagrindu yra vietos koordinatorių tinklas. Vietos koordinatoriai yra iš pačios bendruomenės pasitelkti vietos gyventojai, kurie, bendradarbiaudami su profesionaliais viso tinklo vadybininkais (toliau – kuratoriais), tiesiogiai dalyvauja scenos menų projektų atrankoje, rūpinasi erdvėmis jų pristatymui, koordinuoja viešinimą ir žiūrovų

pritraukimą. Tuo tarpu, profesionalūs kuratoriai rūpinasi bendruoju projekto viešinimu, menininkų pritraukimu, jų projektų bendruomenėms pristatymu, logistika ir kt. Tokiu būdu, projekto sėkmė – abiejų šalių atsakomybė.

Profesionalaus scenos meno sklaidos regionuose ypatumai:

- Visi pasirodymai yra **individualūs**. Jie gali skirtis savo technine įranga bei vietos rengėjų komandos gebėjimais, auditorijos atvirumu priimti ir/ar paties menininko nusiteikimu bendradarbiauti.
- Pasirodymų **techninė puse** dažniausiai rūpinasi patys menininkai, nes vietos bendruomenės ar erdvės dažnai neturi technikų ar scenos vadybininkų. O vietos koordinatoriai dažnai nėra susipažinę su techniniais terminais ar specifikacijomis.
- **Pasirodymų erdvės dažnai nėra pritaikytos** profesionalaus meno pasirodymams. Todėl pasirodymai gali būti rodomi ne tik kultūros centruose, atvirose erdvėse, bet ir mokyklų salėse, bendruomenės namuose, bažnyčiose, kt. Tą kartais galima vertinti ir kaip privalumą, ir kaip trūkumą, pavyzdžiui kalbant apie žiūrovų susodinimą ar kitus specifinius vietos panaudojimo aspektus. Todėl kaskart reikia būti pasiruošus pokyčiams ir prisitaikymui prie vietos specifikos.

Todėl organizuodami pasirodymą, kuratoriai, menininkai ir vietos koordinatoriai turi atsakyti į žemiau išvardintus klausimus:

- Ar yra salės planas? Ar yra salės nuotraukų?
- Ar yra scena ar kokio nors tipo pakyla?
- Ar erdvė turi kokią nors apšvietimo techniką? Ar yra prožektoriai, fermos jiems kabinti, DMx skydeliai, pultai? Kur salėje yra šios įrangos vieta? Fermos yra svarbu, nes jos leidžia įvertinti aukštį. Jei fermų nėra, ar yra tinkamos kopėčios arba galimybė tokias gauti?
- Ar erdvė turi kokią nors garso techniką? Kur ji yra? Ar garsiakalbius galima kilnoti?
- Ar yra kokių nors įrangos naudojimo apribojimų? *Kartais įranga priklauso tam tikrai bendruomenei, kuriai nepatinka, kad kiti ją naudoja.* Jei renginio vietoje įranga yra, ar pasirodymo dieną savanoriai arba personalas galės parodyti, kur ją įjungti?
- Koks yra elektros galingumas erdvėje? *Galėtų praversti saugiklių dėžės nuotrauka.* Ar erdvėje yra užtektinai prailgintuvų, laidų?
- Kada menininkai pasirodymo dieną galėtų patekti į salę ir ar yra kokių nors vietos apribojimų, apie kuriuos reikia žinoti?
- Koks yra dienos grafikas? Kada menininkas ar trupė turėtų atvykti? Kas jį/juos įleis į salę ar parodys erdvę, kur vyks pasirodymas? Kokie šių asmenų kontaktiniai duomenys? Ar jie gali iš anksto įjungti šildymą? Ar pastate tuo pat metu vyks kiti renginiai? Ar tai gali turėti kokios įtakos, pvz. triukšmas, pasirodymui?
- Kada bus įleidžiami žiūrovai ir kada prasidės pasirodymas? Ar yra fojė žiūrovams laukti?
- Ar yra persirengimo vieta bei prieiga prie veidrodžio? Kur yra tualetai ir ar pasirodymo dalyviai pertraukos metu galės juos pasiekti? Ar bus kokie nors užkandžiai ar maitinimas menininkui / trupei?
- Ar pasirodymo netrukdytų autobusų grafikai, vietos žmonėms išvykti į aplinkines gyvenvietes?

Profesionalaus scenos meno sklaidos regionuose privalumai:

- Galimybė profesionaliems menininkams atrasti naujas auditorijas arba sukurti glaudesnę **ryšį su jau pažįstama auditorija**.
- Pristatydami spektaklius, muzikinius projektus ar cirko pasirodymus regionuose, menininkai įgyja galimybę apmąstyti savo kūrybą, suprasti, kokią **pagrindinę žinią** jie nori perduoti regionų žiūrovams.
- Pasirodydami regionuose menininkai susiduria su naujais iššūkiais, padedančiais gerinti jų **organizacinius** gebėjimus.

„Ačiū už galimybę atvažiuoti į tokias tolimas vietas. Labai ačiū už profesionalumą. Labai džiaugiamės! Nuostabus jūsų projektas.“
Raimondas Klezys, No shoes teatras.

VIETOS KOORDINATORIUS

Kiekvienoje gyvenvietėje pagrindinis kontaktinis asmuo yra vietos koordinatorius, kuris visokeriopai prisideda prie pasirodymo vietos bendruomenei organizavimo. Tai – savanoriai, kurie, prisijungę prie profesionalaus meno sklaidos regionuose tinklo, prisiima atsakomybę parinkti tinkamiausią bendruomenei pasirodymą, jį viešinti ir organizuoti. Jie glaudžiai bendradarbiauja su kuratoriais ir menininkais, ir svarbiausia kuria tvirtus santykius su vietos bendruomene. To nepamirškite!

Vietos koordinatoriai neprivalo būti meno žinovais. Jie gali nepažinti atvykstančių menininkų, nieko neišmanyti apie garso ar šviesų techniką, todėl būtinas nuolatinis glaudus kontaktas ir bendradarbiavimas. Rinkdamiesi pasirodymą ir pristatydami jį savo bendruomenei vietos koordinatoriai iš esmės rizikuoja.

Vietos koordinatoriams kylančios rizikos:

- Lyginant su didmiesčiais, regionuose profesionalaus scenos meno renginiai vyksta retai, todėl bendruomenė dažnai nori pasirinkti pasirodymą atsižvelgdami į daugumos skonį, o ne į kokybės kriterijus.
- Vietos koordinatorius yra tos pačios bendruomenės narys, todėl tiek teigiami, tiek ir neigiami atsiliepimai, jam išsakomi tiesiogiai.
- Regionuose vykstantys renginiai nuolat susiduria su bilietavimo iššūkiu, nes vietos gyventojai yra įpratę daugumoje renginių lankytis nemokamai.

KOKIA YRA VIETOS AUDITORIJA?*

Vietos auditorija dažnai būna nesusipažinusi su šiuolaikiniu ir profesionaliu menu. 23 proc. respondentų atsakė, kad savo gyvenamojoje vietoje profesionalų pasirodymą jie matė pirmą kartą.

65 proc. žiūrovų pasirodymą vertino kaip geros arba labai geros kokybės. Beveik 75 proc. žiūrovų sakė, kad dėl tokio pasirodymo jie norėtų pamatyti daugiau profesionalių pasirodymų.

Vietos auditorija dažnai yra atvira naujoms patirtims. Pagrindinė priežastis, kodėl respondentai atėjo į pasirodymą buvo „norėjau pamatyti kažką kitokio“ (46 proc.).

Vietos auditorija yra įvairaus amžiaus, tačiau dominuoja 45–70 metų žiūrovas. Pasigendama 16–24 m. amžiaus grupės. Net 76 proc. žiūrovų yra moterys.

Vietos auditorija į renginius dažnai eina ne dėl to, kad juos traukia konkretus pasirodymas, bet todėl, kad tai vienintelis jų gyvenvietėje vykstantis renginys. Arba todėl, kad eina visi kiti, arba norėdami palaikyti koordinatorių.

Beveik 70 proc. vietos žiūrovų gyvena penkių km atstumu nuo renginio vietos.

* SPARSE apklausų, atliktų 2019–2021 m. Vakarų Lietuvoje, duomenimis.

MENININKAI: AR ESU TINKAMAS?

Esminis principas, kalbant apie profesionalaus menininko ir jo kūrinio tinkamumą sklaidai regionuose yra kokybė ir lankstumas. Reikia puikios scenos meno kūrinio, profesionalumo jį išpildant, išskirtinių bendravimo įgūdžių, lankstaus požiūrio į situacijas ir gero humoro jausmo.

Pagrindinė sąlyga – dramos spektaklio, koncerto, šokio ar cirko projekto pristatymas auditorijai turi vykti bendruomeninėje gyvenvietės erdvėje, kuri dažnai gali neturėti reikiamo dydžio salės, pakankamai darbuotojų, būtinų techninių priemonių ar pan. (t.y. viso to prie ko dažniausiai yra įpratę profesionalūs menininkai).

Vykstant į regioną, gali tekti važiuoti į atokiausias vietas ir bendrauti su vietos koordinatoriais, kurie neturi daug patirties rengiant pasirodymus arba nėra susipažinę su jūsų kūryba. O svarbiausia, kad kaskart jums teks sutikti vis naujus žmones. Todėl kviečiame prisijungti drąsius menininkus, mokančius greitai prisitaikyti prie iššūkių ir svajojančius atrasti dar nepažintas Lietuvos vietas bei svarbiausia, žmones.

Tam, kad būtumėte pasirinkti, pirmiausia turite įtikinti tinklo kuratorius, tuomet jie turi įtikinti vietos koordinatorius, kad šie užsakytų jūsų pasirodymą. Ir galiausiai pastarieji turi įtikinti vietos auditoriją ateiti jūsų pasižiūrėti. Taigi, viskas prasideda nuo jūsų – jūsų bendravimo įgūdžių, kokybiško pasirodymo bei administracinių gebėjimų.

Pasirodymami regione, turite būti tikras profesionalas ir, nepriklausomai nuo renginio sąlygų ar techninės įrangos, parodyti aukščiausios kokybės darbą. Jei mėgstate skūstis, to geriau nesiimti. Visada bus dėl ko skūstis. Jei pasirodymai nedidelėms vietos bendruomenėms jums yra neįdomu, ar neįžvelgaite prasmingos misijos pristatyti profesionalų meną atokiausiai nuo didžiųjų miestų gyvenantiems, jei nemėgstate netikėtumų ir esate įpratę prie standartinių sprendimų, greičiausiai nesate tinkami šiai programai. Tačiau jei mylite savo darbą, ir toliau darykite jį su meile. Toks požiūris yra svarbiausias dalykas dirbant regione.

Jei manote, kad jūs būtent toks, atsakykite sau į kelis svarbius klausimus, kuriuos reikia įvertinti prieš pradedant savo veiklą:

- Kodėl norite savo kūrybą pristatyti regionuose?
- Ar turite tinkamą, aukštos kokybės, profesionalų scenos meno kūrinių?
- Ar kada anksčiau esate lankęsi renginyje regione ir žinote, kaip ten vyksta pasirodymai?
- Ar esate susipažinę su vietos auditorijų profiliu?
- Ar visa jūsų komanda tiki profesionalaus meno regionuose sklaidos misija?
- Ar gebate pasirūpinti technine pasirodymo išpildymo puse ir esate savarankiški?
- Ar jūsų dekoracijos pritaikomos įvairioms erdvėms? Kartais dėl dekoracijų dydžio ar erdvės dydžio kai kuriose salėse pasirodymo surengti neįmanoma.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ETAPAI

Pagrindinės sąlygos menininkams:

- Komandą gali sudaryti iki 5 asmenų;
- Komanda turi būti vairuojanti ir galinti nuvykti ten, kur profesionali kultūra apsilanko retai;
- Esant reikalui, gebanti susitvarkyti su technine spektaklio puse;
- Pasiruošusi iššūkiams, bet daug svarbiau pilnai salei žiūrovų ir glėbiui aplodismentų;
- Esant poreikiui, įtraukianti vietos bendruomenę į kūrybines veiklas prieš / po spektaklio;
- Fiksuotas atlygis – 500 Eur (su mokesčiais).

1) Meninės programos paruošimas

Profesionalaus meno sklaidos regionuose programos sudarymas kasmet prasideda nuo atviro kvietimo menininkams, kuriame prašome pateikti:

- regionų sklaidai tinkamų scenos meno kūrinių aprašymus ir vizualinę medžiagą, nurodant:
 - **pasirodymo idėją, turinį**, kūrybinę komandą, tikslinę auditoriją, trukmę, techninius parametrus, kt.;
 - **vaizdinę medžiagą**. Būtina pateikti tiek stačias, tiek gulsčias, dideles ir mažas raiškos fotografijas (tinkamas ir spaudai, ir internetui). O taip pat būtinas video treileris ar pilnas pasirodymo video, kad galima būtų jį parodyti vietos koordinatoriams;
 - **citatas ir pasirodymo recenzijas**, jei tokių yra. Jos gali būti kritikų, auditorijos ar organizatorių.
 - **dėmesį patraukiančią informaciją spaudoje**. Pavyzdžiui, kad atlikėjas yra iš to regiono, ar aktuali tema ir pan.;
 - **kontaktinių asmenų sąrašus** ir nuorodas į menininko socialines platformas;
- informaciją apie prie spektaklių galimas surengti edukacijas. Jei toks pasiūlymas teikiamas, reikėtų nurodyti edukacijos turinį, trukmę, amžių, didžiausią dalyvių skaičių, įrangos ir (arba) techninius reikalavimus, kt.

Pasirodymų atrankos bendrajai programai kriterijai:

- meno kūrinio kokybė;
- dydis / mastelis ir adaptyvumas įvairioms erdvėms;
- žanrinė įvairovė;
- atvirumas skirtingoms auditorijoms;
- gebėjimas lengvai spręsti kylančius iššūkius;
- techninės pusės išmanymas.

Susisteminius gautus pasiūlymus, tinklo kuratoriai į programą įtraukia skirtingo žanro scenos meno kūrinis, kurie gali patikti įvairioms auditorijoms. Kuratoriai siekia pasiūlyti kuo įvairesnę ir įdomesnę programą, kurią sudarytų tiek pažįstamos meno formos, tiek ir novatoriškos, šiuolaikiškos, keliančios iššūkių žiūrovams. Skirtingų pasirodymų įtraukimas į programą yra svarbus, kad užtikrintų jos pilnavertį balansą. Tuo tikslu kuratoriai glaudžiai bendradarbiauja su vietos koordinatoriais bei daug dėmesio skiria vietos bendruomenių lūkesčiams.

2) Vietos koordinatorių pasirinkimas

Sudarius programą, yra organizuojamas jos pristatymas vietos koordinatoriams. Gyvo ar virtualaus susitikimo metu detaliai pristatomas kiekvienas iš siūlomų scenos meno kūrinių, papasakojant jo konceptualiuosius ir praktinius aspektus. Išryškinama ne tik idėja, turinys, naratyvas, bet aptariami techniniai parametrai, erdvės poreikiai, tikslinė auditorija. Po pristatymo, visa medžiaga yra išsiunčiama vietos koordinatoriams, kad jie kartu su savo bendruomenėmis galėtų pasirinkti tinkamiausius pasirodymus.

Kuratoriai visuomet yra šalia, jei reikėtų papildomos informacijos ar patarimo vietos koordinatoriams, tačiau nepamirškite, kad pasirodymą renka jie ir net jei jūsų pasirodymas yra įtrauktas į programą, tai dar ne reiškia, kad jis bus užsakytas.

3) Viešinimas ir reklama

Bendrojo programos reklama rūpinasi kuratoriai, tuo tarpu vietos koordinatoriai savo dėmesį sutelkia į informacijos sklaidą savo bendruomenėse.

Bendrosios reklamos priemonės sudaro:

- spausdintinė medžiaga ir jos platinimas – bendrieji visos programos ir atskirų renginių plakatai, skrajutės;
- pranešimai, reportažai nacionalinėje / regioninėje žiniasklaidoje, televizijoje, radijuje;
- reklama socialiniuose tinkluose: FB, INSTAGRAM, kt.

Tuo tarpu vietos koordinatoriai dažniausiai pasitelkia:

- „iš lūpų į lūpas“;
- pranešimus vietinėje / regioninėje žiniasklaidoje;
- bendruomenės, vietos kultūros centro ir pan. socialinius tinklus.

Apklausa rodo, kad pagrindinis žiūrovų pasiekiamumas vis dar yra „iš lūpų į lūpas“ ir per vietos koordinatorius, nors auga ir socialinės medijos populiarumas.

4) Pasirodymas

Atėjo laikas pasirodymui! Tai viso planavimo ir pasirengimo darbo kulminacija. Kai kuriose gyvenvietėse bendruomenė susiburia tik kelis kartus per metus, todėl tai būna ypatingas įvykis.

Kontrolinis sąrašas prieš renginį

Prieš renginį būtinai pasiskambinkite kuratoriui ir vietos koordinatoriui, prisistatykite ir priminkite savo poreikius:

- Gaukite aiškų salės apibūdinimą ir planą (jei reikia). Įsitikinkite, kad jūsų dekoracijos tilps. Aptarkite matomumą, pradžios laiką, pasirodymo trukmę, pertraukos (jei yra) laiką ir trukmę, kada įleisti žiūrovus, pritemdyti šviesas ir kt.
- Dukart patikrinkite techninę informaciją.
- Susipakuokite viską, ko reikės jūsų pasirodymui (tiek scenografiją, tiek technines priemones).

Kontrolinis sąrašas renginio vakarą

- Atvykite sutartu laiku, kad vietos koordinatoriams nereikėtų laukti ir nerimauti. Kai kuriais atvejais prašoma atvykti mažiausiai 1,5–2 val. prieš pasirodymą, net jei nereikia surinkti dekoracijų ir dėl atvykimo yra susitarta iš anksto.
- Bendraukite, būkite draugiški ir mandagūs. Esate savo pasirodymo ambasadoriais ir buvote pakviesti į bendruomenę – tai ne jūsų, o jų vieta.
- Įvertinkite riziką. Pasirenkite improvizuoti. Pasirenkite bet kam, net ir prasidėjus pasirodymui.
- Nepasimeskite dėl nenumatytų vietinių renginių, pavyzdžiui, vestuvių ar gimtadienio, vykstančio miestelyje.
- Ir nepamirškite, surenkite PUIKŲ PASIRODYMĄ!

Po pasirodymo

Svarbu nepamiršti, kad tai puikaus vakaro, kurį vietos koordinatoriai planavo ištisus mėnesius, pabaiga. Jūsų žiūrovai norės su jumis pasikalbėti, pasižiūrėti dekoracijas ir išsakyti savo nuomonę. Kai kuriuose renginiuose jums gali būti siūloma kartu pavakarieniauti ar sudalyvauti vietos edukacinėse dirbtuvėse. Tad planuodami laiką, pridėkite bent porą papildomų valandų po pasirodymo.

5) Vertinimai ir atsiliepimai

Jei planuojate tęsti savo kūrybos sklaidą regionuose, vertinimai ir atsiliepimai yra labai svarbūs. Geriausi ir sėkmingiausi menininkai yra tie, kurie išklauso komentarus ir kritiką iš vietos koordinatorių, žiūrovų bei kuratorių bei pagal tai tobulina savo požiūrį, pasirodymą ir santykį su žiūrovais.

Pirmutinė reakcija, kurios sulauksite, bus iškart po pasirodymo iš žiūrovų. Jie pasiliks ir pasakys, kaip jiems patiko arba kad tai nebuvo jų skonio. Taigi, net jei jums reikės dviejų valandų susirinkti daiktus ir trijų valandų grįžti namo, pasilikite ir išklausykite jų mintis.

Daugelis programų turi oficialų atsiliepimų teikimo procesą, skirtą patikrinti, kaip jums ir vietos koordinatoriams viskas pavyko. Šias apklausos formas po pasirodymo pildo ir žiūrovai, ir vietos koordinatoriai, kas leidžia įvertinti bendrą įgyvendinamos programos sėkmę.

Leidinyje panaudota medžiaga:

Eyes Wide Open. *A practical guide to rural touring for companies and performers.* – National Rural Touring Forum.

The Rural Touring Dance Initiative. Draft Toolkit. – Annabel Jackson Associates Ltd, 2020 May

Promoter Don't Panic Pack. – Jill Greig, 2006

Projekto SPARSE kuratoriu Lietuvoje surinkti duomenys

Leidinyje panaudotos Donato Bielkausko, Simos Ulvikienės, kulturossala.lt, vietos koordinatorių fotografijos.

Fotografijose:

Klaipėdos jaunimo teatras

Klaipėdos Pilies teatras

Klounų teatro studija „Dulidu“

Lėlių teatras „Lino lėlės“

Muzikinis projektas „Tykumos“

Panevėžio vežimo teatras

Renata Dubinskaitė ir Vaiva Eidukaitytė-Storastienė

Šeiko šokio teatras

Leidinio dizainas: Rima Ramonienė

Projekto kuratoriai:

Aurelija Albrikaitė, Nerijus Gedminas, Goda Giedraitytė, Vida Narveišytė

Partneriai:

Take Art

Jungtinė Karalystė

Associazione Marchigiana Attività Teatrali - AMAT

Italija

Menininkų grupė Žuvies akis, asociacija

Lietuva

Eesti Tantsuagentuur

Estija

Shoshin Theatre Association

Rumunija

Asocijuoti partneriai:

Carn to Cove

Jungtinė Karalystė

Vestland County Council

Norvegija

Region Varmland Kulturcentrum

Švedija

Rėmėjai:

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

Kretingos
rajo
savivaldybė

NERINGOS
SAVIVALDYBĖ

